

Innhold

KRLE 100 Kristendom med RLE	2
Bibelen	3
Fag og Formidling	7
Kristendommens historie.....	7
Kristen Tro	11
Andre religioner	14
Livssyn og religionsmøte	16

KRLE 100 Kristendom med RLE

Årsstudiet KRLE100 Kristendom med RLE (religion, livssyn og etikk) skal **til sammen utgjøre minst 60 studiepoeng, og er en integrert del av studieprogrammene Bachelor i Praktisk teologi og Bachelor teologi (3årig studieløp) ved AHS**

Forventet læringsutbytte

Læringsutbyttet skal være beskrevet som det en kandidat skal ha oppnådd ved fullført utdanning i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Studenter på årsstudiet i KRLE skal ha faglig kompetanse, tilegne seg yrkesfaglige ferdigheter og utvikle sin personlige danning.

Hvilke kunnskaper skal studenten ha?

- a) Grundig kunnskap om kristendommens sentrale tekster trosgrunnlag og opprinnelse
- b) Kunnskap om andre religioner og livssyns tekster trosgrunnlag og opprinnelse
- c) Kunnskap om kristendommen og andre religioner og livssyns historie og betydning i Norge
- d) Kunnskap om kristendommens ulike konfesjoner og trosuttrykk
- e) Kunnskap om ulike syn på sentrale spørsmål i den kristen tro
- f) Kunnskap om etisk metode og sentrale etiske områder

Hvilke ferdigheter skal studenten ha?

- a) Evne til å arbeide med tolkning og forståelse av bibeltekster og utvalgte historiske tekster
- b) med tilknytning til Bibelen, kirkehistorien og andre religioner og livssyn
- c) Evne til å reflektere over etiske problemstillinger
- d) Kunne arbeide metodisk med teorier, fagstoff og forskningsresultater
- e) Even til å reflektere over ulike trosuttrykk og spiritualitetsformer

Hvilken generell kompetanse skal studenter ha?

- a) Respekt og toleranse for religions- og livssynsmangfoldet
- b) Kunne formidle livssyns- og religionsstoff i ulike sammenhenger
- c) Forståelse for kristendom, religioner og livssyns plass i samfunnet

Bibelen

Studiepoeng	15
Kode	KRLE 111
Undervisningssemester	Høst
Studiested	Ansgarskolen Kristiansand
Emneansvarlig	Førsteamanuensis Cato Gulaker
Undervisningsspråk	Norsk
Gjelder fra	august 2020

Forkunnskapskrav

Allmenn studiekompetanse eller realkompetanse

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRLE 111 Bibelen* utgjør 15 studiepoeng av *KRLE100 Kristendom med RLE*. *KRLE100* skal til sammen utgjøre minst 60 studiepoeng, og er en integrert del av studieprogrammet *Bachelor i teologi med fordypning i bibelvitenskap / Bachelor i praktisk teologi* (3-årig studieløp) ved AHS

Undervisningen foregår gjennom forelesninger og seminarer. Seminarene har obligatorisk fremmøte

Forventet læringsutbytte

Kunnskapsmål

- Få oversikt over Bibelen og ulike teorier om de bibelske bøkernes opprinnelse, herunder tekst- og kanonhistorie.
- Gjøre rede for og drøfte sentrale problemstillinger GTs og NTs forskjellige temaer
- Gjøre rede for og drøfte hermeneutiske grunnspørsmål omkring forholdet mellom GT og NT

Ferdighetsmål

- Gjennomføre vitenskapelig basert eksegese av et utvalg oversatte gammeltestamentlige og nytestamentlige tekster, ut fra deres historiske, kontekstuelle og intertekstuelle sammenhenger

Generell kompetanse

- Forståelse av ulike tilnærminger til Bibelen og fortolkning av ulike teksttyper.
- Evne til å formidle kunnskap om bibelens opprinnelse, betydning og budskap.

Kursbeskrivelse

Emnet *KRLE111* består i alt av 4 ulike kurs på til sammen 15 studiepoeng, som består av innledning (isagogikk) til GT og NT og fortolkning (eksegese) av sentrale tekster i GT og NT.

Isagogikk

Studentene skal i dette kurset tilegne seg faktakunnskaper til forståelse av Det gamle og Det nye testamentet, det vil si oversikt over GTs og NTs innhold, ulike litteraturtyper og noen sentrale bibelteologiske temaer. Denne delen av studiet fokuserer hovedsakelig på de historiske sidene ved GT og NT, herunder innledningsvitenskap, kanonhistorie og tekst- og oversettelseshistorie. I tilknytning til dette drøftes spørsmål knyttet til Israels historie i gammeltestamentlig tid og nytestamentlig samtidshistorie.

Eksegese

I dette kurset er det det eksegetiske og litterære arbeid med utvalgte gammeltestamentlige skrifter/tekster som står i sentrum. Tekstene studeres på grunnlag av norsk bibeloversettelse og ved hjelp av en vitenskapelig kommentar. Studentene skal oppøve ferdigheter til å kunne analysere bibeltekster ved hjelp av grunnleggende eksegetisk og litteraturvitenskapelig metodikk. Også sentrale bibelteologiske emner vil bli behandlet i tilknytning til tekstgjennomgangene.

Tekstutvalg

Det gamle testamente

1. Mosebok

Kapittel 1–3; 12,1-9; 15:1–21; 22, 1-19

De ti bud

2. Mosebok 20,1-17 og 5. Mosebok 5,6-21

Jesaja

6,1-7,17; 9,1-7; 11,1-10; 40,1-31; 52,13-53,12; 65,17-25

Salmene

1; 2; 8; 22; 23; 46; 103; 110

Det nye testamente

Matteus-evangeliet

Tekster: 3,13-4,11; 5,1-12; 6,7-15; 8,1-4; 13; 16,13-23; 17,1-12; 28,16-20.

I tillegg studeres følgende temaer knyttet til tekster fra synopsen

Bergprekenens tolkningstyper og helhetsforståelse.

Underberetningene hos synoptikerne.

Jesu bruk av lignelser.

Apostlenes gjerninger (Acta) Tema:

Den Hellige Ånd i Acta.

Menighet og menighetsliv i Acta.

Misjonsforkynnelse og misjon i Acta.

Vurderings og evalueringsformer

Eksamen

I dette emnet skriver studenten en seminaroppgave på 4000 ord under veiledning. Oppgaven vurderes etter gradert skala A – F. For å få vurdert oppgaven, må følgende elementer være fullført og bestått:

- innledende oppgaveseminar
- innlevering av oppgaveutkast, inkludert problemstilling og selvvalgt pensum
- en veiledningssamtale med faglærer/veileder
- presentasjon av oppgavens problemstilling og struktur i grupper (avsluttende oppgaveseminar)
- minst 75 % deltagelse på obligatoriske seminartimer
- skriftlig emneprøve på 90 minutter med kortsvarsoppgaver fra pensum

Studenter som ikke følger undervisning ved skolen kan søke om alternativ eksamensform (skriftlig 4 timers eksamen) Søknad må sendes senest en uke etter at undervisningsperioden for emnet har startet,

bruk eget skjema

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar etter retningslinjene i Ansgarskolens kvalitetssikringssystem

Pensum:

Det gamle testamente – Isagogikk

- Hagelia, H: *Hvordan lese Det gamle Testamentet*, Cappelen Damm Akademisk, Oslo 2017

Det gamle testamente - Eksegese

- Hagelia, H, *Ordet og vitnesbyrdet, Eksegetiske og homiletiske studier av tekster fra Det gamle testamentet*, upublisert forelesningsmanuskript, 2018 (til pensumtekstene)

Eller:

- Kartveit, M. (red.): *Det gamle Testamente, Tekstar i utval*, Det norske Samlaget, Oslo 2000 (til pensumtekstene)

Det nye testamente – Isagogikk

Hvalvik, R og T. Stordalen: *Den store fortellingen: Om Bibelens tilblivelse, innhold, bruk og betydning*. Oslo 1999. ISBN 82-541-0545-6. Side 32-50; 176-382 (224 s.)

og

Noack, B.: *Det nye Testamente og de første kristne årtier*. København 1992. ISBN 87-12-64856-6. Side 42-98 (57 s.)

og

Carson and Moe: *An introduction to The New Testament* 2.ed 2005 ISBN 978-0-310-23859-1 Side 285-331 (45 sider)

Det nye testamente – Eksegese

Kvalbein, H.: *Matteusevangeliet*. Bind I og II. Oslo 1998/90. Bind I, ISBN 82-531-6063-1: side 15-32; 92-115; 124-138; 168-179; 201-216; 252-263; Bind II, ISBN 82-531-6065-8 : side 11-23; 63-73; 79-84; 287-293 (ca. 140 sider)

og

Hvalvik, R.: *Fra Jerusalem til jordens ender. Hovedtrekk i Apostlenes gjerninger*. 5 utgave. Genesis Oslo 2002. ISBN 82-476-0239-3. Side 45-85; 96-104 (ca. 45 sider).

Vurderings og evalueringsformer

Eksamen

I dette emnet skriver studenten en seminaroppgave på 4000 ord under veiledning. Oppgaven vurderes etter gradert skala A – F. For å få vurdert oppgaven, må følgende elementer være fullført og bestått:

- innledende oppgaveseminar
- innlevering av oppgaveutkast, inkludert problemstilling og selvvalgt pensum
- en veiledningssamtale med faglærer/veileder
- presentasjon av oppgavens problemstilling og struktur i grupper (avsluttende oppgaveseminar)
- minst 75 % deltagelse på obligatoriske seminartimer
- skriftlig emneprøve på 90 minutter med kortsvarsoppgaver fra pensum

Studenter som ikke følger undervisning ved skolen kan søke om alternativ eksamensform (skriftlig 4 timers eksamen) Søknad må sendes senest en uke etter at undervisningsperioden for emnet har startet, bruk eget skjema

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar etter retningslinjene i Ansgarskolens kvalitetssikringssystem

Fag og Formidling

Studiepoeng	5
Kode	KRLE 112
Undervisningssemester	Høst
Stuedsted	Ansgar høyskole
Emneansvarlig	Høgskolelektor Ingvild Thu Kro
Undervisningsspråk	Norsk
Gjelder fra	august 2020

Forkunnskapskrav

Allmenn studiekompetanse eller realkompetanse

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRLE 112 fag og formidling* utgjør 5 studiepoeng av *KRLE100 Kristendom med RLE*.

KRLE100 skal til sammen utgjøre minst 60 studiepoeng, og er en integrert del av studieprogrammet *Bachelor i teologi / Bachelor i praktisk teologi* (3-årig studieløp) ved AHS

Undervisningen foregår gjennom forelesninger

Forventet læringsutbytte

Kunnskapsmål:

- Beskrive forholdet mellom religion og pedagogikk historisk og aktuelt
- Beskrive religions- og livssynsundervisningens plass og posisjon i norsk skole
- Gjengi sentrale teorier om forholdet med barns utvikling og religion/livssyn
- Forklare sentrale elementer i rollen som formidler i skole- og menighetskontekst.

Ferdighetsmål:

- Planlegge religions- og livssynsundervisning i skole og/eller formidling av kristen tro på menighetsarenaen
- Være oppmerksom på yrkesetiske problemstillinger på skole- og menighetsarenaen
- Identifisere didaktiske særtrekk ved religions- og livssynsundervisningen

Generell kompetanse:

- Forståelse for religions- og livssynsmangfoldet som aktuell samfunnskontekst for skole og menighet, samt evne til å formidle med troverdighet, aktualitet og relevans både i religions- og livssynsundervisning i skolen og i formidling av kristen tro på menighetsarenaen.

Kursbeskrivelser og arbeidsformer

Kurset i *fag og formidling* vil gi en innføring med særlig fokus på ulike aspekter ved barn og unges dannelse, både i skole- og menighetssammenheng. Studentene skal tilegne seg kompetanse som gjør dem i stand til å vurdere den faglige formidlingen av kristen tro og andre livssyn, samt betydningen av kritisk tenkning. Videre skal studentene få kunnskap om barn og unges livsverden som utgangspunkt for formidling i skole/menighet.

Pensum

Litteratur (ca. 400 sider)

- *Dahle, M. S. (2017): «Worldview Formation and the Disney Universe: A Case Study on Media Engagement in Youth Ministry», *Journal of Youth & Theology*, 16 (1), s 1–21. (20 s.)
- Dahle, M.S. (2010). «Film, livssyn og livstolkning» og «Filmanalyse som ressurs for trosopplæreren». I: M.S. Dahle og L. Skattum (red.), *Manus for livet? Film som verktøy i trosopplæringen*. Oslo: IKO-forlaget. Side 44–99. (55 s.)
- Hinderaker, B. (2010): «Oversikt over aktuelle livssyn» i M.S. Dahle og L. Skattum (red.) *Manus for livet? Film som verktøy i trosopplæringen*, Oslo: Iko-Forlaget. Side 100-106 (6 s.)
- *Leer-Salvesen, Levi Geir Eidhamar, Vigdis Hølen: Den andre. Etikk og filosofi i skolen. Høyskoleforlaget, Kristiansand 2007. ISBN 978-82-7634-716-6 2007. Side 148- 170 og 244-268 (46 s.)
- *Løvlie, L. (2011). «Danning og profesjonell tenkning. Utfordringen i lærerutdanningen de neste tiårene.» I: B.R. Hagtvat og G.R. Ognjenovic (red.), *Danning: tenkning, modning, refleksjon: nordiske perspektiver på allmenndanningens nødvendighet i høyere utdanning og forskning*. Oslo: Dreyers forlag. Side 735–753. (18 s.)
- Læreplan i religion, livssyn og etikk <http://www.udir.no/Lareplaner/Grep/>
- Kunnskapsløftets innledende del <http://www.udir.no/Lareplaner/>
- Repstad, P.: Religiøst liv i det moderne Norge. Et sosiologisk kart. 2. utgave. Kristiansand: 2000. ISBN 82-7634-290-6. Side 9-44; 101-114 (48 sider)
- *Root, Andy (2017) *Faith Formation in a Secular Age*. Grand Rapids. MI, Baker Academic. Kap 7: “Faith and its formation in a secular age.” Side 97-118 (19 s.)
- *Sjaastad, Egil (2014) «Barnet som subjekt i teologien. Et møte med barneteologien» i Hamre, Tom Erik, Erling Lundeby og Arne Redse (red.) *Barnetro og trosopplæring. Festskrift til Egil Sjaastad på 65-årsdagen*. Bergen, Fagbokforlaget. Side 35-54 (19 s.)
- *Skrunes, Njål (2014) «Trosopplæring og skolekontekst. Samspill – motsetning? Barnetro og trosopplæring.» i Hamre, Tom Erik, Erling Lundeby og Arne Redse (red.) *Festskrift til Egil Sjaastad på 65-årsdagen*. Bergen, Fagbokforlaget. Side 185-206 (21 s.)
- Sødal, H.K. (red.): Religions og livssynsdidaktikk. En innføring. 4. utgave. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 2009. Side 11-149 og 171-176 (143 s.)

*tekster merket med stjerne blir tilgjengelig som kompendium

Kristendommens historie

Studiepoeng	13
Kode	KRLE 113

Undervisningssemester	Høst
Stuedsted	Ansgarskolen Kristiansand
Emneansvarlig	Førstelektor Harald Nygaard
Undervisningsspråk	Norsk
Gjelder fra	august 2020

Forkunnskapskrav

Allmenn studiekompetanse eller realkompetanse

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRLE 113 Kristendommens historie* utgjør 10 studiepoeng av *KRLE100 Kristendom med RLE*. KRLE100 skal til sammen utgjøre minst 60 studiepoeng, og er en integrert del av studieprogrammet *Bachelor i teologi / Bachelor i praktisk teologi* (3-årig studieløp) ved AHS

Undervisningen foregår gjennom forelesninger

Forventet læringsutbytte

1. Kunnskapsmål
  - a. Kunne gjengi og forklare sentrale tidsepoker og utviklingstrekk i kristendommens historie.
  - b. Kunne gjengi og forklare ulike kirkesamfunns historie, lære, etikk, organisasjonsstruktur og gudstjenesteliv.
2. Ferdighetsmål
  - a. Kunne drøfte årsaker og virkninger ved kristendommens historie
  - b. Kunne drøfte likheter og ulikheter ved ulike kirkesamfunn
  - c. Kunne drøfte årsaker og virkninger i vekkelses- og misjonshistorien
3. Generell kompetanse
  - a. Kunne vise forståelse for ulike kirkesamfunns historiske utvikling, deres likheter og ulikheter
  - b. Kunne vise respekt for ulike kristne konfesjoners tro og praksis

Kursbeskrivelse

Norsk kirke- og misjonshistorie (4 studiepoeng)

Kurset skal gi et overblikk over norsk kirke- og misjonshistorie, og innsikt i kirker og menigheter som en del av den historiske virkelighet.

Kirke- og misjonshistorie med frikirkehistorie (4 studiepoeng)

Kurset skal gi et overblikk over allmenn kirke- og misjonshistorie samt frikirkelig historie fra oldkirken fram til nyere tid. Spesielt vektlegges den europeiske og nordamerikanske kirkehistorie samt oldkirken, reformasjonen og vekkelsesbevegelsene på 1700 og 1800-tallet. Studiet skal gi innsikt i kirker og menigheter som en del av den historiske virkelighet.

Konfesjonskunnskap (2 studiepoeng)

Kurset skal behandle utvalgte konfesjoner og kirkelige bevegelser, med vekt på konfesjoner som er representert i det norske samfunn.

Vurderings og evalueringsformer

Eksamen

Det avholdes en 4 timers skriftlig eksamen
Eksamen vurderes etter gradert skala A – F

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar etter retningslinjene i Ansgarskolens kvalitetssikringssystem

Pensum:

Norsk kirke- og misjonshistorie Litteratur (ca 300 sider)

Elstad, H og P. Halse: *Illustrert norsk kristendomshistorie*. Fagbokforlaget, 2002.
ISBN 82-7674-702-7. Side 13-323 (313 sider)

Kirke- og misjonshistorie med frikirkehistorie Litteratur (ca 315 sider)

Brynjar H: *Kirke og misjon gjennom 2000 år*. Lunde Forlag 1997. ISBN 82-520-4450-6. Side 13-275 (262 sider)

Breistein, I. F. og Eskilt, I: *Frikirke- og vekkelsesbevegelser - en historisk oversikt*.
Kompendium. Kristiansand 1997. Side 7-60 (53 sider)

Konfesjonskunnskap Litteratur (ca 160 sider)

Tjørhom, Ola (red.): *Kirkesamfunn i Norge: Innføring i kirkekunnskap*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, 2018. ISBN 978-82-02-59475-6. Side 13-80; 101-150; 169-232; 335-348.

Kristen Tro

Studiepoeng	10
Kode	KRLE 114
Undervisningssemester	Vår
Stuedsted	Ansgarskolen Kristiansand
Emneansvarlig	Førsteamanuensis Martin Jakobsen
Undervisningsspråk	Norsk
Gjelder fra	august 20

Forkunnskapskrav

Allmenn studiekompetanse eller realkompetanse

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRLE 114 kristen tro*, utgjør 10 studiepoeng av *KRLE100 Kristendom med RLE*. *KRLE100* skal til sammen utgjøre minst 60 studiepoeng, og er en integrert del av *Bachelor i teologi / Bachelor i praktisk teologi* (3-årig studieløp) ved AHS

Undervisningen foregår gjennom forelesninger og seminarer. Seminarene har obligatorisk fremmøte.

Forventet læringsutbytte

Kunnskapsmål:

1. Beskrive hovedinnholdet i den kristne tro slik den kommer til uttrykk i Bibelen og økumeniske bekjennelser
2. Forklare ulike etiske posisjoner og teorier
3. Beskrive ulike former for kristen spiritualitet

Ferdighetsmål:

1. Gjennomføre sentrale systematisk-teologiske refleksjoner
2. Analysere ulike dogmatiske posisjoner
3. Analysere etiske case ved hjelp av etiske metoder
4. Reflektere over ulike spiritualitets tradisjoner

Generell kompetanse:

1. Respektere ulike konfesjonelle og etiske posisjoner og ulike spiritualitetstradisjoner
2. Drøfte ulike systematisk-teologiske synspunkter
3. Formidle sentrale synspunkter på systematisk- teologiske spørsmål

Kursbeskrivelse

Dogmatikk (5 studiepoeng)

Kurset i dogmatikk (troslære) skal gi en helhetsframstilling av den kristne tro på grunnlag av bibelvitenskapene og teologihistorien. Siktemålet er å gi kjennskap til og innsikt i de viktigste bibelsynspørsmålene, kristen åpenbaringsforståelse, læren om Gud, mennesket og den skapte verden. Dessuten vil kurset gi kjennskap til og innsikt i læren om Jesus Kristi person og gjerning og Den Hellige Ånd og menigheten. Emner som læren om frelsen, rettferdiggjørelsen, helliggjørelsen og det kristne liv vil tas opp til behandling. Endelig vil problemstillinger i tilknytning til læren om de siste ting drøftes, herunder Jesu gjenkomst, dommen og det evige liv.

Etikk (3 studiepoeng)

Kurset i etikk skal gi en innføring i etikkens prinsippsspørsmål (grunnlagsetikk). Videre skal faget gi en innføring i kristen etikk med vekt på konkrete etiske emner (områdeetikk) på det personlige og sosiale plan. Samtidig vil man sette arbeidet med etikken i relasjon til etikkundervisning i menighet og skole. Særlig skal det her drøftes normer og verdier i relasjon til fellesverdier. Studiet skal videre gi studentene hjelp til å drøfte konkrete etiske spørsmål med fokus på aktuelle problemstillinger.

Spiritualitet (2 studiepoeng)

Kurset i spiritualitet skal gi studentene en tverrfaglig innføring i spiritualitet innenfor den kristne tro. Spiritualitet er forstått som den religiøse tros ytringsformer slik de kommer til uttrykk i enkeltpersoner og religiøse tradisjoner. Kurset vil blant annet gi en innføring i spiritualitetens hovedformer: kontemplativ, rasjonell, karismatisk, estetisk/rituell og diakonal spiritualitet.

Vurderings og evalueringsformer

I dette emnet skriver studenten en seminaroppgave på 3500 ord under veiledning. Oppgaven vurderes etter gradert skala A – F. For å få vurdert oppgaven, må følgende elementer være fullført og bestått:

- *innledende oppgaveseminar*
- *innlevering av oppgaveutkast*
- *en veiledningssamtale med faglærer/veileder*
- *presentasjon av oppgavens problemstilling og struktur i grupper (avsluttende oppgaveseminar)*
- *skriftlig emneprøve på 90 minutter – vurderes til bestått / ikke bestått*

Studenter som ikke følger undervisning ved skolen kan søke om alternativ eksamensform (skriftlig 4 timers eksamen) Søknad må sendes senest en uke etter at undervisningsperioden for emnet har startet, bruk eget skjema

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar etter retningslinjene i Ansgarskolens kvalitetssikringssystem

Pensum:

Dogmatikk Litteratur (ca 350 sider)

Hegstad, Harald Gud, *Verden og Håpet Innføring i kristen dogmatikk* Luther forlag 2015

Skarsaune, O.: *Troens ord. De tre oldkirkelige bekjennelsene*. Oslo 1997. Side 25-35; 38-69; 77-80; 123-125; 135-177; 187-191.

*Lausannepakten. Den Norske Lausannekomité. Stavanger. 4 sider

Etikk Litteratur (ca 230 sider)

Heiene, G, og Thorbjørnsen, S.O., *Kristen Etikk, en innføring* Universitetsforlaget 2011, ISBN: 978-82-15-01803-4 (230 sider)

Spiritualitet Litteratur (ca 230 sider)

Foster, J.F.: *Streams of Living Water. Celebrating the Great Traditions of Christian Faith.*
HarperSanFrancisco 1998, ISBN: 0-06-062822-7 (270 sider)

*tekster merket med stjerne blir tilgjengelig som kompendium

Andre religioner

Studiepoeng	10
Kode	KRLE 115
Undervisningssemester	Vår
Stuedsted	Ansgarskolen Kristiansand
Emneansvarlig	Høgskolelektor Torstein Try
Undervisningsspråk	Norsk
Gjelder fra	august 2020

Forkunnskapskrav

Allmenn studiekompetanse eller realkompetanse

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRLE 115 Andre religioner* utgjør 10 studiepoeng av *KRLE100 Kristendom med RLE*. *KRLE100* skal til sammen utgjøre minst 60 studiepoeng, og er en integrert del av studieprogrammet *Bachelor i teologi / Bachelor i praktisk teologi* (3-årig studieløp) ved AHS

Undervisningen foregår gjennom forelesninger og seminarer. Seminarene har obligatorisk fremmøte.

Forventet læringsutbytte

Læringsmål

1. Ha kunnskap om begrepet religion og om religion som forskningsfelt
2. Ha kunnskap om religiøse livssyns, historie, praksis og særtrekk
3. Kunne forklare grunnleggende sammenhenger mellom religion, samfunnsutvikling og utviklingsarbeid
4. Ha kunnskap om symboler og ritualers sentrale plass i religiøse livstolkninger

Ferdighetsmål

1. Kunne formidle kunnskap om og undervise om ulike religion og livssyn
2. Kunne sammenligne religioner og finne fellestrekk og særtrekk
3. Kunne reflektere over forholdet mellom kristendommen og andre religioner.

Generelle ferdigheter

1. Vise respekt for mennesker med ulike religioner og livssyn

Kursbeskrivelse

Religionshistorie (2 studiepoeng)

Kurset gir grunnleggende innføring i religionsvitenskapen, men særlig fokus på definisjoner og historisk forståelse av faget. Det tar også opp riter og symboler som sentrale religiøse elementer.

Jødedom og slam (4 studiepoeng)

Kurset gir en generell innføring i jødedom og islam ut fra et historisk perspektiv. Studiet vil drøfte utviklingen av disse religionenes tros- og adferdsformer, deres aktuelle yringer og endringer i dagens kulturelle og religiøse brytninger.

Hinduisme og Buddhisme (4 studiepoeng)

Kurset gir en generell innføring i hinduisme og buddhisme ut fra et historisk perspektiv. Studiet vil drøfte utviklingen av disse religionenes tros- og adferdsformer, deres aktuelle ytringer og endringer i dagens kulturelle og religiøse brytninger.

Eksamens og evalueringsformer

Eksamen

Det avholdes en 4 timers skriftlig eksamen

Eksamen vurderes etter gradert skala A – F

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar etter retningslinjene i Ansgarskolens kvalitetssikringssystem

Pensum:

Religionshistorie Litteratur (ca 200 sider)

Gilhus og Mikaelsson *Nytt blikk på religion* Pax forlag 2001 ISBN: 82-530-2252-2
Side 9-59 og 80-140 (110 sider)

*Hjelde og Krogseth, *Religions et vestlig fenomen* Gyldendal akademisk 2007 ISBN:
978-82-02-37776-9 side 19-48

*Furseth og Repstad, *Innføring i religionssosiologi* Universitetsforlaget 2003
ISBN 82-15-00417-2 (side 26-42)

Jødedom og slam, Litteratur (ca 210 sider)

Rian, D. og Eidhamer, L.G.: *Jødedommen og Islam*. 2. utg. Kristiansand: Høyskoleforlaget,
1999. ISBN 82-7634-164-0. Side 11-108; 119-230; 244-249 (198 sider)

Hinduisme og Buddhisme Litteratur (ca 315 sider)

Jacobsen, K.A. og Thelle, N.R.: *Hinduismen og Buddhismen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget,
1999. ISBN 82-7634-148-9. Side 33-334 (301 s.)

*tekster merket med stjerne blir tilgjengelig som kompendium

Livssyn og religionsmøte

Studiepoeng	10
Kode	KRLE 116
Undervisningssemester	Vår
Stuedsted	Ansgarskolen Kristiansand
Emneansvarlig	Høgskolelektor Rebekka Dvergastein
Undervisningsspråk	Norsk
Gjelder fra	august 2020

Forkunnskapskrav

Allmenn studiekompetanse eller realkompetanse

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *KRLE 116 Kultur og religionsmøte*, utgjør 10 studiepoeng av *KRLE100 Kristendom med RLE*. *KRLE100* skal til sammen utgjøre minst 60 studiepoeng, og er en integrert del av studieprogrammet *Bachelor i teologi / Bachelor i praktisk teologi (3-årig studieløp)* ved AHS

Undervisningen foregår gjennom forelesninger og seminarer. Seminarene har obligatorisk fremmøte.

Forventet læringsutbytte

Læringsmål

1. Kunne gjengi og forklare ulike livssyns historie og særtrekk
2. Kunne forklare hva religionsdialog og religionsmøte er
3. Kunne forklare hva menneskerettigheter og religionsfrihet er
4. Kunne gjøre rede for møter mellom islam og kristendom i historisk perspektiv og i dag

Ferdighetsmål

1. Kunne formidle kunnskap om og undervise om ulike religion og livssyn
2. Kunne formidle kunnskap om og undervise om religionsdialog, menneskerettigheter og religionsfrihet
3. Kunne vurdere ulike kristne holdninger til muslimer
4. Kunne reflektere kritisk over ulike sider ved misjon versus religionsdialog, sett i lys av misjonsbefaling, etikk og menneskerettigheter

Generelle ferdigheter

1. Kunne vise respekt og sensitivitet i møte med mennesker med andre religioner og livssyn
2. Kunne følge normer og regler for religionsdialog
3. Utvikle en verdibasert grunnholdning basert på menneskerettigheter og religionsfrihet

Kursbeskrivelse

Religionsmøte og menneskerettigheter (5 studiepoeng)

Kurset skal gi en innføring i temaene religionsmøte, religionsdialog og misjon, med særlig vekt på forholdet mellom kristendom og islam. Temaene vil belyses fra et menneskerettighetsperspektiv og et kjønnsperspektiv. Kurset gir en innføring i menneskerettighetenes historie og innhold, med særlig vekt på religionsfriheten.

Religioner og livssyn (5 studiepoeng)

Kurset vil gi studentene kunnskap om religiøse og livssynsmessige fenomener og tradisjoner, herunder gi innsikt i og forståelse for den rolle religioner og livssyn spiller i dagens verden. Studiet av livssynskunnskap omfatter bl.a. kjennskap til hva et livssyn er, den historiske bakgrunn for livssynsmangfoldet og eksempler på ulike livssyn.

Vurderings og evalueringsformer

I dette emnet skriver studenten en seminaroppgave på 3500 ord under veiledning. Oppgaven vurderes etter gradert skala A – F. For å få vurdert oppgaven, må følgende elementer være fullført og bestått:

- *innledende oppgaveseminar*
- *innlevering av oppgaveutkast*
- *en veiledningsamtale med faglærer/veileder*
- *presentasjon av oppgavens problemstilling og struktur i grupper (avsluttende oppgaveseminar)*
- *skriftlig emneprøve på 90 minutter – vurderes til bestått / ikke bestått*

Studenter som ikke følger undervisning ved skolen kan søke om alternativ eksamensform (skriftlig 4 timers eksamen) Søknad må sendes senest en uke etter at undervisningsperioden for emnet har startet, bruk eget skjema

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar etter retningslinjene i Ansgarskolens kvalitetssikringssystem

Pensum:

Religioner og livssyn

Aadnanes, Per M. *Livssyn* 4 utg. Universitetsforlaget 2012 (side 11-74 og 130-291)

Sødal, H. K.(red.): *Det kristne Norge. Innføring i konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 2002. ISBN 82-7634-354-6.side 308-321

* Grande Per Bjørnar *Sentrale Livssyn* Gyldendal Norsk forlag side 57-67, og 83-97

*Schanning, Espen: *Modernitetens oppløsning*. Spartacus, 2000. Side 9-24 (16 sider)

*Eidhamar, Levi Geir (red) *Religioner og livssyn* Kristiansand: Høyskoleforlaget, 2004 ISBN 82-7634-517-4 side 316-326

Religionsmøte og menneskerettigheter

Leirvik, Oddbjørn *Religionspluralisme*. Pax Forlag 2007. Side 7-102 (95 sider)

Opsal, J; Bakke, R (red): *Mellom kors og halvmåne*. Genesis Forlag, Oslo 1994. Side 1-150 og 165-196 (182 sider)

*Kirkens Nødhjelp (red): *Håp for verden Kirken og Menneskerettighetene* 1998. Side 7-26, 87-100 (34 sider)

*Oslokoallisjonen: "Ground Rules for Missionary Activities". The Oslo Coalition on Freedom of Religion or Belief 2009. Tilgjengelig på http://www.oslocoalition.org/documents/groundrules_final.doc (8 sider)

*Breistein, Ingunn Folkestad: "The Oslo Coalition for Freedom of Religion or Belief: Ground Rules for Missionary Activities". I: *A Learning Missional Church - Reflections from Young Missiologists*. Edinburgh 2010-series, Regnum Books 2011(11 sider)

*The Cape Town Commitment 2010. (Sidetall varierer med hvor dokumentet hentes, ca. 30 sider)

På engelsk: <http://www.lausanne.org/ctcommitment>

På norsk i Ekenes, Engelsviken, Jørgensen og Kjøde (red.): *Misjon til forandring : refleksjoner og visjoner fra Lausanne III*. Hermon 2011

*Barbosa da Silva, António: "Mission eller dialog? En kritisk analys av kontroversen mission eller dialog ur kunnskapsteoretisk och etisk synsvinkel", s. 43-59 i Nygren, Tomas: *En värld – en religion? Religionsteologisk reflektion*. Johannelunds teologiska skriftserie 3-4 2002. (17 sider)

*Grung, Anne Hege: "Kvinner i dialog". Artikkel tidligere publisert i boka *Emmaus: Erfaringer fra et meditasjons- og dialogarbeid*, Emmaus, Oslo 2000. Tilgjengelig på http://www.emmausnett.no/ressurser/kvinner_i_dialog.shtml (7 sider)

*Thelle, Notto: "Hva er kristen tro i møte med annen tro?". S. 176-190 i Henriksen, Jan-Olav (red.): *Tro. 13 essays om tro*, Kom forlag 2006 (15 sider)